

SUUNNITTELUASSISTENTIN AMMATTITUTKINNON JÄRJESTÄMINEN

**Esa Korhonen
Raimo Väisänen**

**Kehittämishankeraportti
Maaliskuu 2010**

**JYVÄSKYLÄN
AMMATTIKORKEAKOULU**
Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Tekijä(t) Korhonen Esa Väisänen Raimo	Julkaisun laji Kehittämishankeraportti			
	Sivumäärä 26	Julkaisun kieli suomi		
	Luottamuksellisuus ☐ Salainen _____ saakka			
Työn nimi Suunnitteluassistentin ammattitutkinnon järjestäminen				
Koulutusohjelma Ammatillinen opettajakorkeakoulu				
Työn ohjaaja(t) Pirinen Ritva				
Toimeksiantaja(t) Ylä-Savon ammattiopisto, aikuiskoulutus				
Tiivistelmä Kehittämishankkeen päätavoitteena oli anoa suunnitteluassistentin (aiemmin tekni- nen piirtäjä) ammattitutkinnon järjestämisoikeuksia sekä järjestää ensimmäisen ker- ran näyttötutkinnon valmistavaa koulutusta ja tutkintotilaisuuksia Ylä-Savon am- mattiopistossa. Kehittämishankeraportissa kerrotaan aikuiskoulutuksesta, koulutuksen järjestäjästä, kehittämishankkeen tavoitteista, näyttötutkintojärjestelmästä sekä suunnitteluassis- tentin ammatista ja ammattitutkinnon perusteista. Kehittämishankeraportissa kuvataan suunnitteluassistentin ammattitutkinnon järjes- tämisoikeuksien hakemista, valmistavan koulutuksen järjestämistä, tutkintotilai- suuksien toteutusta ja näyttötutkinnon suorittamista sekä kokemuksia ja kehitysnä- kökohtia ensimmäisen kerran järjestetystä koulutuksesta.				
Avainsanat (asiasanat) Suunnitteluassistentin ammattitutkinto, järjestämisoikeuksien anominen, näyttötut- kintojärjestelmä, valmistava koulutus, näyttötutkinnon suorittaminen				
Muut tiedot				

Author(s) Korhonen Esa Väisänen Raimo	Type of Publication Development Project Report	
	Pages 26	Language Finnish
	Confidential ☐ Until _____	
Title Arrangement of further vocational qualification in Design Assistant training		
Degree Programme Vocational Teacher Education College		
Tutor(s) Pirinen Ritva		
Assigned by Vocational College of Upper-Savo, Adult Education		
Abstract <p>Development Project was aimed at applying for authorisation to provide Design Assistant (previously Technical Designer) Qualification training, as well as to arrange a Preparatory Competence-based Qualification training and Further Vocational Qualification training at a Vocational College of Upper-Savo.</p> <p>Development Project report deals with adult education, training arrangement, development project objectives, Competence-based qualification arrangement, as well as Design Assistant profession and Further Vocational Qualification criteria.</p> <p>Development Project describes the applying for authorisation to provide Further Vocational Qualification in Design Assistant training, a preparatory training, to complete Further Vocational Qualification and Competence-based Qualification graduation diploma, as well as it describes experiences and development aspects of the training having been arranged for the first time.</p>		
Keywords Design Assistant Qualification, Applying for authorisation, Competence-based Qualification system, Preparatory training, Completing a Competence-based Qualification		
Miscellaneous		

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO.....	2
2 KOULUTUKSEN JÄRJESTÄJÄ	4
2.1 Ylä-Savon ammattiopisto	4
2.2 Ylä-Savon ammattiopisto, aikuiskoulutus.....	4
3 KEHITTÄMISHANKKEEN TAVOITTEET.....	5
4 NÄYTTÖTUTKINTOJÄRJESTELMÄ	6
4.1 Näyttötutkintojärjestelmän perusta	6
4.2 Näyttötutkinnot.....	6
4.3 Näyttötutkinnon järjestäminen	7
4.4 Näyttötutkinnon perusteet	8
4.5 Näyttötutkinnon valmistava koulutus.....	9
4.6 Näyttötutkinnon suorittaminen.....	10
5 SUUNNITTELUASSISTENTIN AMMATTITUTKINTO	11
5.1 Suunnitteluassistentin ammattitutkinto	11
5.2 Suunnitteluassistentin ammattitutkinnon perusteet.....	11
6 SUUNNITTELUASSISTENTIN AMMATTITUTKINNON JÄRJESTÄMINEN .	14
6.1 Koulutuksen suunnitleminen.....	14
6.2 Valmistavan koulutuksen järjestäminen.....	16
6.3 Tutkintotilaisuuksien suorittaminen.....	18
7 YHTEENVETO	21
LÄHTEET	23

1 JOHDANTO

Kun viisikymmentäluvun lopulla luotiin koko maan kattava ammatillisen koulutuksen verkosto, ammatillisten tutkintojen suorittaminen siirtyi lähes pelkästään oppilaitoksissa suoritettaviksi. Vuonna 1994 annetut ammattitutkintolaki ja asetus loivat edellytykset uudentyyppisten ammatillisten tutkintojen kehittämiseksi. Tämän jälkeen muodostettiin järjestelmä eri alojen ammatillisten tutkintojen suorittamismahdollisuudeksi näyttötutkintojen avulla. (Honka, Lampinen & Vertanen (toim.) 2000, 28.)

Tänä päivänä ammatillinen aikuiskoulutus perustuu vahvasti näyttötutkintojärjestelmään. Järjestelmän etuna on erityisesti se, että henkilön ammatillinen osaaminen voidaan sen avulla kansallisesti ja laadullisesti tunnustaa riippumatta siitä, onko osaaminen kertynyt työkokemuksen, opintojen tai muun toiminnan kautta. Tärkeintä on ammatin hallinta. Näyttötutkintojärjestelmä perustuu ennen kaikkea työelämälähtöisyyteen. Elinkeino- ja muu työelämä osallistuu vahvasti näyttötutkintojen suunnitteluun, järjestämiseen ja arviointiin. Näyttötutkintojärjestelmä tarjoaa erityisesti aikuisväestölle joustavan tavan osoittaa, uudistaa ja ylläpitää ammatillista osaamistaan. Näyttötutkintoihin osallistuneiden sekä tutkintoja suorittaneiden määrät ovat kasvaneet jatkuvasti. (Opetushallitus 2007, 12.)

Näyttötutkintoon liittyvät tutkintotilaisuudet ovat sellaisia käytännön työtehtäviä, jotka mittaavat mahdollisimman monipuolisesti ammattitaitoa. Tutkintotilaisuus muodostuu yleensä useammasta osasuorituksesta ja niihin liittyvistä kirjallisista osioista. Tutkintotilaisuudet pyritään suorittamaan työelämässä todellisissa työtilanteissa, ei laboratoriomaisessa oppilaitosympäristössä. Koska aina ei kaikilla aloilla ole mahdollista suorittaa kaikkia tutkintotilaisuuksia todellisen työn yhteydessä, on järjestettävä erillisiä tutkintotilaisuuksia esimerkiksi oppilaitoksessa. (Honka, Lampinen & Vertanen (toim.) 2000, 28.)

Vaikka tutkintotilaisuuksien suorittaminen ei edellytäkään pohjakoulutusta, käytännössä useat tutkinnon suorittajat osallistuvat tutkintoon valmistavaan koulutukseen ennen tutkintotilaisuutta, koska kirjallisesti mitattavat tietopuoliset osiot edellyttävät yleensä ohjattua valmentautumista. Ammatilliset oppilaitokset ja ammattiopistot järjestävät tutkintotilaisuuksiin valmistavaa koulutusta. (Honka, Lampinen & Vertanen (toim.) 2000, 28 - 29.)

Opetushallituksen asettamat, työnantajien, työntekijöiden, opettajien ja tarvittaessa itsenäisten ammatinharjoittajien edustajista koostuvat tutkintotoimikunnat vastaavat näyttötutkintojen järjestämisestä ja valvonnasta sekä antavat tutkintotodistukset. Tutkintotoimikunnat tekevät sopimuksen näyttötutkintojen järjestämisestä koulutuksen järjestäjien ja tarvittaessa muiden yhteisöjen ja säätiöiden kanssa. Näyttötutkintoja ei saa järjestää ilman voimassa olevaa, tutkintotoimikunnan kanssa solmittua järjestämissopimusta. (Näyttötutkinnon perusteet 2007, 5.)

Tässä kehittämishankeraportissa kuvataan Ylä-Savon ammattiopiston aikuiskoulutusyksikössä ensimmäisen kerran toteutettua suunnitteluassistentin (ennen teknisen piirtäjän) ammattitutkintoon valmistavaa koulutusta, suunnitteluassistentin ammattitutkinnon järjestämisoikeuksien hakemista, järjestämisoikeuden saamisen merkitystä oppilaitokselle sekä tämän koulutuksen pohjalta esiin nousseita koulutuksen kehittämistarpeita. Lisäksi raportissa kerrotaan koulutuksen järjestäjästä, kehittämishankkeen tavoitteista sekä tarkemmin suunnitteluassistentin ammatista ja ammattitutkinnon sisällöstä. Raportissa nostetaan esiin myös opiskelijoiden henkilökohtaistaminen, koska valmistavaan koulutukseen kuin myös tutkintotilaisuuksiin osallistuneet henkilöt olivat työelämässä olevia aikuisia, joilla oli hyvin erilaiset pohjatiedot ja – taidot ammattitutkinnon suorittamiseen.

2 KOULUTUKSEN JÄRJESTÄJÄ

2.1 Ylä-Savon ammattiopisto

Ylä-Savon ammattiopisto on osa Ylä-Savon koulutuskuntayhtymää, jonka omistaa yhdeksän yläsavolaista kuntaa. Koulutuskuntayhtymä vastaa pääosin seutukunnan ammatillisesta perus- ja aikuiskoulutuksesta sekä oppisopimuskoulutuksesta kokonaisuudessaan, jolloin kokonaisopiskelijamäärä on noin 1900 vuosiopiskelijaa. Ylä-Savon ammattiopisto on yli 40-vuotisen toimintansa ajan kehittynyt merkittäväksi alueen vaikuttajaksi monialaisen ja laadukkaan ammatillisen koulutuksen, elinkeinoelämän kumppanuuden ja aluekehitystyön kautta. Ylä-Savon ammattiopiston tehtävänä on kouluttaa riittävä määrä henkilöitä alueen elinkeinoelämän työntekijöiksi, antaa jatko-opintoihin hyvä perusta ja vastata myös valtakunnallisiin työvoimatarpeisiin. (Ylä-Savon ammattiopiston www-sivut a, b, c.)

2.2 Ylä-Savon ammattiopisto, aikuiskoulutus

Ylä-Savon ammattiopiston aikuiskoulutuksen tavoitteena on edistää seutukunnan hyvinvointia ja elinvoimaisuutta. Aikuiskoulutus on aikuisten ja työelämän oppimispaikka, jossa osaamistaan päivittää noin 2500 henkilöä vuosittain. Toiminnassa painotetaan aikuisten ammatillisia näyttötutkintoja valmistavaa koulutusta ja tutkintojen järjestämistä. Tutkintovalikoimassa on noin 50 tutkintoa sisältäen perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkintoja. Tutkinnon tai sen osan suorittaa vuosittain noin 450 henkilöä. Toisena toiminnan painopistealueena on lisä- ja täydennyskoulutuksessa sekä yrityksille ja yhteisöille räätälöidyissä palveluissa. (Ylä-Savon ammattiopiston www-sivut d.)

3 KEHITTÄMISHANKKEEN TAVOITTEET

Ylä-Savon ammattiopiston aikuiskoulutuksen toiminnan tärkeimpänä tehtävänä on tarjota ammatillista aikuiskoulutusta työelämän tarpeisiin. Tehtävän toteuttaminen edellyttää aikuiskoulutukselta elinkeinoelämän rinnalla kulkemista aitona kehittämiskumppanina sekä aktiivista verkostoitumista muiden ammattiopistojen kanssa. Lisäksi Ylä-Savon ammattiopistossa tehdään aktiivista kehittämistyötä tutkintotarjonnan monipuolistamiseen alueen muuttuvien työelämän tarpeiden mukaan. Tavoitteena on käynnistää yhdestä kahteen uutta ammatillista tutkintoa vuosittain. (Ylä-Savon ammattiopiston intra-sivut.)

Ylä-Savon ammattiopiston aikuiskoulutuksen tekniikan ja liikenteen osaamisalaan kuuluvassa rakennusyksikössä päätettiin vuosisuunnitelman mukaan hakea suunnitteluassistentin ammattitutkinnon järjestämisoikeuksia, koska Itä- ja Pohjois-Suomen läänien alueella kyseisen koulutuksen järjestämisoikeuksia ei ole yhdelläkään oppilaitoksella. Toisena merkittävänä syynä oli suunnitteluassistentin ammattitutkinnon valmistavan koulutuksen kysyntä Pohjois-Savon talousalueella.

Vuosisuunnitelman tavoitteen mukaan vuonna 2008 suunnitteluassistentin ammattitutkinnon valmistavaa koulutusta järjestettiin ensimmäisen kerran. Näyttötutkinnon järjestämisoikeuksia anottiin marraskuussa ja tammikuussa tutkintotoimikunta hyväksyi toistaiseksi voimassa olevan suunnitteluassistentin ammattitutkinnon järjestämisen Ylä-Savon ammattiopiston kanssa.

Kehittämishankkeen tavoitteena on saadun kokemuksen ja palautteen pohjalta arvioida, miten onnistuttiin suunnitteluassistentin ammattitutkinnon valmistavan koulutuksen ja tutkintotilaisuuksien järjestämisessä ensimmäisellä kerralla sekä kehittää koulutusta opettajien, työelämäarvioijien ja tutkinnon suorittajien palautteen ja kokemusten pohjalta.

4 NÄYTTÖTUTKINTOJÄRJESTELMÄ

4.1 Näyttötutkintojärjestelmän perusta

Näyttötutkintojärjestelmässä tunnistetaan ja tunnustetaan eri tavoilla hankittu osaaminen. Näyttötutkinto suoritetaan osoittamalla näyttötutkinnon perusteissa määritelty ammattitaito. Näyttötutkintojärjestelmän keskeisiä periaatteita ovat kolmikantayhteistyö; työnantaja- ja työntekijätahojen sekä opetusalan tiivis yhteistyö tutkintorakenteesta päätettäessä, tutkintojen perusteita laadittaessa sekä näyttötutkintoja suunniteltaessa, järjestettäessä ja arvioitaessa, tutkintojen riippumattomuus ammattitaidon hankkimistavasta, tutkinnon tai tutkinnon osan suorittaminen osoittamalla ammattitaito tutkintotilaisuuksissa sekä henkilökohtaistaminen. (Opetushallitus 2007, 13.)

Näyttötutkintojärjestelmän keskeisiä arvolähtökohtia ja toteuttamisperiaatteita ovat työelämäkeskeinen ammattitaito ja sen arviointi, aikuisväestön ja elinkeino- sekä muun työelämän tarpeiden huomioon ottaminen, käsitys aikuisesta tutkinnon suorittajana, tasa-arvo sekä asiakaslähtöinen toiminta. (Opetushallitus 2007, 13.)

Ammatillisen perustutkinnon suorittaminen opetussuunnitelmaperusteisesti ja näyttötutkintoperusteisesti poikkeavat toisistaan. Ammatillisen koulutuksen opetussuunnitelmaperusteisessa järjestelmässä perustutkinto suoritetaan suorittamalla hyväksyttävästi opetussuunnitelman perusteiden mukainen koulutus. Näyttötutkintoperusteisessa järjestelmässä ammatillinen perustutkinto suoritetaan osoittamalla hyväksytysti tutkinnon perusteissa vaadittu osaaminen tutkintotilaisuuksissa. Ammattitaito osoitetaan ja arvioidaan tutkinnon osittain ja arvioinnin tekevät työnantajien, työntekijöiden sekä opetusalan edustajat. Lopullisesti arvioinnin hyväksyy tutkintotoimikunta. (Opetushallitus 2007, 13 - 14.)

4.2 Näyttötutkinnot

Ammatillisessa perustutkinnossa osoitetaan ammattitaidon saavuttamisen edellyttävät tiedot ja taidot. Perustutkintojen nimellisaika on 120 opintoviikkoa. Saman perustutkinnon voi suorittaa myös opetussuunnitelmaperusteisena kolmivuotisena

ammattillisena peruskoulutuksena. Perustutkinto arvioidaan asteikolla T1 (tyytyttävä), H2 (hyvä) ja K3 (kiitettävä). (Opetushallitus 2007, 15.)

Ammattitutkinnossa osoitetaan alan ammattityöntekijältä edellytettävä ammattitaito. Ammattitutkintojen perusteissa ammattitaitovaatimukset on määritelty tasollisesti siten, että henkilö, jolla on alan peruskoulutus tai sitä vastaavat tiedot ja lisäksi täydentäviä sekä syventäviä opintoja ja noin kolmen vuoden työkokemus, pystyy todennäköisesti suoriutumaan kyseenomaisesta ammattitutkinnosta. (Opetushallitus 2007, 15.)

Erikoisammattitutkinnossa osoitetaan alan vaativimpien työtehtävien hallinta. Erikoisammattitutkintojen perusteissa ammattitaitovaatimukset on määritelty tasollisesti siten, että henkilö, jolla on alan peruskoulutus tai sitä vastaavat tiedot ja lisäksi täydentäviä sekä syventäviä opintoja ja noin viiden vuoden työkokemus, pystyy todennäköisesti suoriutumaan kyseenomaisesta erikoisammattitutkinnosta. (Opetushallitus 2007, 15.)

Ammatti- ja erikoisammattitutkintojen laajuutta ei määritellä opintoviikkoina. Arviointiasteikko on hyväksytty / hylätty. (Opetushallitus. 2007, 15.)

4.3 Näyttötutkinnon järjestäminen

Näyttötutkintoja järjestävällä oppilaitoksella tulee olla voimassaoleva sopimus tutkintojen järjestämisestä. Näyttötutkintojen järjestämisoikeuksien hakemista harkittaessa tulee oppilaitoksen sisällä ensin tarkkaan selvittää mahdollisuudet järjestää tutkintoja ja tutkintoon valmistavaa koulutusta. Koska tutkintoon valmistavan koulutuksen antamista ei ole rajoitettu, on oppilaitoksen järkevää kartoittaa mahdollisuus olla yhteistyössä toisen järjestämisoikeudet omaavan oppilaitoksen kanssa siten, että oppilaitos keskittyy vain valmistavan koulutuksen antamiseen ja hankkii tutkintotilaisuudet yhteistyöoppilaitokselta. (Kainuun ammattiopiston www-sivut.)

Sopimus solmitaan valtakunnallisen tai alueellisen tutkintotoimikunnan ja tutkinnon järjestäjän kesken. Tutkinnon järjestäjäoppilaitoksen tulee olla ennen tutkinto-oikeuksien hakemista yhteydessä tutkintotoimikuntaan, joka antaa yksilöidyt ohjeet

sopimuksen solmimiseen vaadittavista asiakirjoista. Tutkintotoimikunta voi vaatia Opetushallituksen tekemää arviota tutkinnonjärjestäjän valmiuksista järjestää tutkintoja. Vaaditut asiakirjat liitteineen on laadittava Opetushallituksen ja tutkintotoimikunnan mahdollisten erityisohjeiden mukaisesti, jolloin vältetään täydentämiseltä ja muuttamiselta. (Kainuun ammattiopiston www-sivut.)

Tutkintotoimikunnalle toimitettavat asiakirjat ovat:

- tutkinnon järjestämisoikeuksien hakijan esittänyt näyttötutkintojen järjestämissopimus
- näyttötutkintojen järjestämissuunnitelma (liitteenä)
- luettelo tutkintotilaisuuksien arvioijista (liitteenä)
- opetushallituksen arviointi järjestämisedellytyksistä (tarvittaessa)

Näyttötutkintojen järjestämissopimus perustuu ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (631/1998) 7 §:n 3 momentissa ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun asetuksen (812/1998) 5 §:n 1 momentissa tarkoitettuun sopimukseen. (Näyttötutkintojen järjestämissopimus.)

Näyttötutkintojen järjestämissopimus laaditaan kahtena kappaleena ja sen allekirjoittaa hakijaoppilaitoksen rehtori, minkä jälkeen järjestämissopimukset liitteineen lähetetään tutkintotoimikunnan puheenjohtajan allekirjoitettavaksi. Sopimukset laaditaan määräaikaikaisina tai toistaiseksi voimassa olevina. (Kainuun ammattiopiston www-sivut.)

4.4 Näyttötutkinnon perusteet

Tutkinnon perusteissa määritellään tutkintoon kuuluvat osat ja mahdollisesti niistä muodostuvat osaamisalat, tutkinnon muodostuminen, kussakin tutkinnon osassa vaadittava ammattitaito, arvioinnin perusteet (arvioinnin kohteet ja kriteerit) ja ammattitaidon osoittamistavat. (Näyttötutkinnon perusteet 2007, 5.)

Tutkinnon osa muodostaa ammatin osa-alueen, joka voidaan erottaa luonnollisesta työprosessista itsenäiseksi arvioitavaksi kokonaisuudeksi. Tutkinnon osissa määritel-

lyissä ammattitaitovaatimuksissa keskitytään ammatin ydintoimintoihin, toimintaprosessien hallintaan ja kyseessä olevan alan ammattikäytäntöihin. Niihin sisältyvät myös työelämässä yleisesti tarvittavat taidot, esimerkiksi sosiaaliset valmiudet. (Näyttötutkinnon perusteet 2007, 5.)

Arvioinnin kohteet ja kriteerit on johdettu ammattitaitovaatimuksista. Arvioinnin kohteilla ilmaistaan ne osaamisen alueet, joihin arvioinnissa kiinnitetään erityistä huomiota. Kohteiden määrittäminen helpottaa myös ammattitaidon arviointia asianomaisesta työtoiminnasta. Arvioinnin tulee kattaa kaikki tutkinnon perusteissa määritellyt arvioinnin kohteet. Arvioinnin kriteerit määrittelevät hyväksyttävän suorituksen laadullisen ja määrällisen tason. (Näyttötutkinnon perusteet 2007, 5.)

Ammattitaidon osoittamistavat sisältävät tutkinnon suorittamiseen liittyviä tarkentavia ohjeita. Ammattitaito osoitetaan pääsääntöisesti todellisissa työtehtävissä ja toimissa. Ammattitaidon osoittamistavat voivat sisältää mm. ohjeita siitä, kuinka tutkintosuoritusta voidaan tarvittaessa täydentää, jotta kaikki ammattitaitovaatimukset tulevat kattavasti osoitetuiksi. (Näyttötutkinnon perusteet 2007, 5 - 6.)

4.5 Näyttötutkinnon valmistava koulutus

Ammatilliset oppilaitokset ja aikuiskoulutuskeskukset järjestävät tutkintotilaisuuksiin valmistavaa koulutusta. Näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen hakeutumiselle ei ole asetettu ennakkoehtoja. Valmistava koulutus tulee järjestää tutkintojen perusteiden mukaisesti. Koulutus ja tutkintotilaisuudet on jäsennettävä tutkinnon osien mukaisesti. (Näyttötutkinnon perusteet 2007, 7.)

Tutkinnon suorittajat osallistuvat usein valmistavaan koulutukseen hankkiakseen tarvittavaa ammattitaitoa. Näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen osallistuvalla järjestetään osana koulutusta mahdollisuus osallistua tutkintotilaisuuksiin ja suorittaa siten näyttötutkinto. Näyttötutkintoon valmistavassa koulutuksessa noudatetaan henkilökohtaistamisen periaatetta, jossa tarjotaan opiskelijalle parhaiten soveltuvia koulutusmuotoja, opetusmenetelmiä, oppimisympäristöjä ja –järjestelyjä. Lisäksi opiskelijaa ohjataan joustavien henkilökohtaisten oppimispolkujen suunnittelussa sekä neuvotaan ja ohjataan opiskelijaa myös muiden asiantuntijoiden tarjoamiin tukipalveluihin.

Näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä päättää koulutuksen järjestäjä tutkintojen perusteiden mukaisesti. (Opetushallituksen www-sivut a.)

4.6 Näyttötutkinnon suorittaminen

Henkilökohtaistetussa tutkinnon suorittamisessa noudatetaan tutkinnon perusteissa määriteltyjä ammattitaitovaatimuksia, arvioinnin kohteita ja kriteerejä sekä ammattitaidon osoittamistapoja. (Opetushallitus 2007, 24.)

Tutkinnon järjestäjän edustaja ja tutkinnon tai sen osan suorittaja kuvaavat yhdessä tutkinnon suorittajalle henkilökohtaistamista koskevaan asiakirjaan, miten tutkinnon suorittaja osoittaa tutkinnon perusteissa edellytetyn osaamisen. Suunnitelman hyväksyvät tutkinnon suorittaja sekä tutkinnon järjestäjän, tarvittaessa tutkinnon hankkijan ja työelämän edustajat yhdessä. Tutkintotoimikunta voi arvioijien ehdotuksesta tunnustaa tutkintosuorituksiksi tai sen osaksi myös aikaisemmin osoitetun tutkinnon perusteiden mukaisen osaamisen. (Opetushallitus 2007, 24.)

Tutkinnon suorittajan lukemiseen, kirjoittamiseen tai muuhun sellaiseen liittyvät ammattitaidon osoittamista vaikeuttavat ominaisuudet tulee ottaa huomioon näyttötutkintojen toteutuksessa. Mahdolliset erityisjärjestelyt eivät saa vaikuttaa arviointitulokseen. Ammattitaitovaatimukset ovat samat kaikille tutkinnon suorittajille. (Opetushallitus 2007, 24.)

Näyttötutkinto suoritetaan osoittamalla hyväksytysti tutkinnon perusteissa vaadittu osaaminen tutkintotilaisuuksissa käytännön työssä ja toiminnassa. Jokainen tutkinnon osa on arvioitava erikseen. Arvioinnin tekevät työnantajien, työntekijöiden ja opetusalan edustajat yhdessä. Aloilla, joilla itsenäinen ammatinharjoittaminen on tyypillistä, myös tämä taho otetaan huomioon arvioijien valinnassa. Lopullisesti arvioinnin hyväksyy tutkintotoimikunta. Tutkintotodistus voidaan antaa, kun kaikki tutkinnon suorittamiseksi määrätyt tutkinnon osat on suoritettu hyväksytysti. (Näyttötutkinnon perusteet 2007, 5.)

5 SUUNNITTELUASSISTENTIN AMMATTITUTKINTO

5.1 Suunnitteluassistentin ammattitutkinto

Suunnitteluassistentti tuottaa piirustuksia ja ylläpitää niitä sekä tekee erilaisia suunnitteluun liittyviä julkaisuja ja mainoksia tietotekniikan sovellusten tarjoamin keinoin. Hän hallitsee kone-, automaatio-, rakennus-, LVI- ja sähköpiirtämisen perusteet. Hän osaa myös tavallisimmat toimistotehtävät; pystyy laatimaan esitteitä, asiakirjoja ja tarvittaessa myös mainoksia sekä pystyy tekemään pienimuotoista suunnittelua. (Koulutusta Jokilaaksosta [www-sivut](http://www.sivut).)

Yritykset, kunnat ja valtio työllistävät suunnitteluassistentteja piirtäjinä, suunnitteluavustajina ja nuorempina suunnittelijoina. Suunnitteluassistentit työskentelevät myös rakennus-, LVI-, sähkö- ja konealan piirustuksia ja julkaisuja tuottavissa yrityksissä tai itsenäisinä yrittäjinä. (Kokemäenjokilaakson ammattiopiston [www-sivut](http://www.sivut), 11.)

5.2 Suunnitteluassistentin ammattitutkinnon perusteet

Opetushallitus on päättänyt suunnitteluassistentin ammattitutkinnon perusteista (Dno 2/011/2008), joita on noudatettava 01.03.2008 lukien toistaiseksi. Ennen tämän määräyksen voimaantuloa aloitetut tutkintosuoritukset voidaan saattaa loppuun teknisen piirtäjän perusteiden (Dno 23/011/1998) mukaisesti 01.03.2010 mennessä. (Näyttötutkinnon perusteet 2007, 2.)

Tutkinnon perusteet vastaavat entistä paremmin muuttuneita työelämän tarpeita monipuolistamalla tutkintorakennetta. Alan ammattilaisten on nyt entistä helpompi löytää itselleen sopivia osia tutkinnon perusteista. Suunnitteluassistentin ammattitutkintoon on lisätty useita uusia valinnaisia osia, esimerkiksi 3D-mallinnus ja visualisointi, multimedia, tilasuunnittelu, ohjelmistotuki, mikrotuki ja yrittäjyys. Uudella tutkinnon perusteella pyritään vaikuttamaan myös tutkinnon tunnettavuuteen ja siihen, että tutkintoa suoritettaisiin entistä enemmän, jonka vuoksi myös ammattitaidon osoittamistapoja on tarkennettu. (Opetushallituksen [www-sivut](http://www.sivut) b.)

Tutkinto on tarkoitettu ensisijaisesti henkilöille, jotka toimivat suunnittelutoimistoissa assistentteina ja joilla on monipuolinen kokemus alalta. Suunnitteluassistentin ammatitutkinto on aikuisten ammatillinen näyttötutkinto, joka on osaamisen hankkimistavasta riippumaton ja se suoritetaan osoittamalla tutkinnon perusteissa edellytetty ammattitaito. Tutkintotilaisuuksiin voivat osallistua kaikki riittävän ammattitaidon omaavat henkilöt ja saada osaamisestaan virallisen tunnustuksen eli tutkintotodistuksen. Ammatillisen osaamisensa voi osoittaa riippumatta siitä, miten ammattitaito on hankittu. Tutkinnon suorittajat osallistuvat tavallisesti myös tutkintoon valmistavaan koulutukseen. Koulutuksen sisältö ja kesto määritellään henkilökohtaistetusti aikaisemman osaamisen perusteella. (Opetushallituksen [www-sivut b.](http://www.sivut.b))

Suunnitteluassistentin ammattitutkinto muodostuu pakollisesta osasta, osaamisalasta sekä kolmesta valinnaisesta osasta.

Suunnitteluassistentin ammattitutkinto	
Pakollinen osa	
<u>1. Toiminta suunnitteluprosessissa</u>	
Osaamisalat, joista on valittava yksi	Valinnaiset osat, joista on valittava kolme osaa
<u>2. Koneensuunnittelu</u> <u>3. Arkkitehtisuunnittelu</u> 4. Rakennesuunnittelu 5. Sähkösuunnittelu 6. LVI-suunnittelu 7. Infrasuunnittelu	<u>8. 3D-mallinnus ja visualisointi</u> <u>9. CAD/CAM-tekniikka</u> <u>10. Koneautomaatio</u> <u>11. Kiinteistöautomaatio</u> 12. Laitossuunnittelu <u>13. Korjausrakentaminen</u> 14. Tilasuunnittelu 15. Julkaisutekniikka 16. Multimedia 17. Toimistopalvelut 18. Kirjanpito 19. Palkkahallinto 20. Ohjelmistotuki 21. Mikrotuki 22. Yrittäjyys

Taulukko 1. Suunnitteluassistentin ammattitutkinnon tutkinnon osat. (Näyttötutkinnon perusteet 2007, 8.)

6 SUUNNITTELUASSISTENTIN AMMATTITUTKINNON JÄRJESTÄMINEN

6.1 Koulutuksen suunnitleminen

Koulutuksen suunnitleminen aloitettiin keväällä 2007, kun aikuiskoulutuksen johdolta saatiin pyyntö kartoittaa teknisen piirtäjän ammattitutkinnon tarpeellisuutta, yhteistyökumppaneita sekä onko meillä mahdollisuutta ja resursseja näyttötutkinnon järjestämiseen. Lähialueen ammattiopistoihin, suunnittelutoimistoihin ja rakennusliikkeisiin tehtyjen kyselyjen ja yhteydenottojen jälkeen saatiin uskoa koulutuksen tarpeellisuudesta ja mahdollisuudesta järjestää koulutusta Ylä-Savon ammattiopistossa. Koska koulutusta ei ollut mahdollisuutta järjestää yhteistyössä muiden oppilaitosten kanssa, päätettiin aloittaa teknisen piirtäjän ammattitutkinnon järjestämisoikeuksien hakeminen.

Ensimmäisenä vaiheena järjestämisoikeuksien hakemisessa oli ottaa yhteyttä teknisen piirtäjän tutkintotoimikuntaan, jossa oltiin innostuneita, koska yhdelläkään Itä- ja Pohjois-Suomen läänin alueella olevalla oppilaitoksella ei ole teknisen piirtäjän ammattitutkinnon järjestämisoikeuksia. Tutkintotoimikunnan sihteeriltä saatiin kuulla, että tutkinnon perusteisiin on tulossa muutoksia, jotka tulevat voimaan 01.03.2008 alkaen. Alustavien tietojen mukaan muutokset tutkinnon perusteissa tulevat olemaan työnantajalähtöisiä, koska tutkintojen on pystyttävä vastaamaan nopeasti muuttuviin työmarkkinoiden vaatimuksiin. Lisäksi ammattitutkinnon nimi tulisi muuttumaan teknisestä piirtäjästä suunnitteluassistentiksi.

Kesän aikana kartoitettiin, mihin tutkinnon osiin meillä olisi mahdollista järjestää valmistavaa koulutusta ja tutkintotilaisuuksia. Syksyllä kartoituksen jälkeen laitettiin oheinen ilmoitus teknisen piirtäjän ammattitutkinnosta Iisalmen ja Savon Sanomiin sekä Ylä-Savon ammattiopiston nettisivulle.

Rakennusalan aikuiskoulutusta

Teknisen piirtäjän ammattitutkinto
14.1.2008 - 19.12.2008

- Koulutus on tarkoitettu henkilöille, jotka työskentelevät lähinnä teknisen alan piirtämis- tai suunnittelutehtävissä, joilla on työkokemusta alalta ja jotka haluavat suorittaa teknisen piirtäjän ammattitutkinnon tai sen osan
- Koulutus iltaopetuksena 2 kertaa viikossa

Hakuaika päättyy 4.1.2008, vielä muutama paikka vapaana! Toimi pian!

Hinta 200 € sis. materiaalit + tutkintomaksun.

Koulutuksen sisältö

- Teknisen piirtämisen perusteet
- Tietokoneavusteinen piirtäminen (CAD)
- Rakennustekniikan perusteet
- LVI-tekniikan perusteet
- Toimistotekniikka
- Yritystoiminta ja vieraskieli
- Valinnaiset suuntaavat osat (valittava yksi)
- Rakennustekninen piirtäminen
- LVI-tekniinen piirtäminen
- 3D piirtäminen (valinnainen)

Lisätietoja Raimo Väisänen, p. 0400 793 150, raimo.vaisanen@ysao.fi tai Arto Voutilainen, p. 0400 793 366, arto.voutilainen@ysao.fi

TOIMI HETI!

Tarkat tiedot ja halunahdolisuuuden koulutukseen löydät myös netistä osoitteesta www.ysao.fi/koulutuskalenteri

HUOMI! Jos olet 30-59 -vuotias, etä sinulla ole perusteiden jälkeisiä tutkintoja, olet oikeutettu maksuttomaan koulutukseen! Maksat vain tutkintomaksun 50,50 €. Lisätietoja Nosteesta: Jouni Pirainen, puh. 0400 793 166

Ylä-Savon ammattiopisto
Ammattikoulutus

Yhtäjäntie 23, 74130 ISALMI
Puh. (017) 272511, Fax (017) 272 5555
Hakulomakkeet: puh. (017) 272 5508, lehtilina.huumik@ysao.fi

www.ysao.fi

Kuva 1. Teknisen piirtäjän ammattitutkinnon ilmoitus. (Ylä-Savon ammattiopiston www-sivut e.)

Kun tutkintotoimikunnalta saatiin marraskuussa suunnitteluassistentin ammattitutkinnon perusteiden ”piraattiversio”, aloitettiin opetussuunnitelman ja näyttötutkinnon järjestämissopimuksen tekeminen vielä voimassa olevan teknisen piirtäjän ammattitutkinnon ja osittain uusitun suunnitteluassistentin ammattitutkinnon tutkinnon perusteiden pohjalta. Lopullinen opetussuunnitelma päivitettiin maaliskuussa 2008 suunnitteluassistentin ammattitutkinnon perusteiden mukaan.

Opetussuunnitelman päivityksen jälkeen aloitettiin näyttötutkinnon järjestämissopimuksen lopullisen version päivittäminen liitteineen. Ensimmäisenä vaiheena oli arvioijien hankkiminen niistä suunnittelualan yrityksistä, jotka olivat kiinnostuneita arviointitehtävistä koulutuksen suunnitteluvaiheessa. Kun työnantajan, työntekijän ja oppilaitoksen arvioijat olivat valittuina, täytettiin jokaisesta arvioijasta henkilökohtainen ansioluettelo.

Seuraavana vaiheena oli päivittää näyttötutkinnon järjestämissopimus ja – suunnitelma, luettelo tutkintotilaisuuksien arvioijista, koontilomake tutkinnon suorittajista sekä malliesimerkkejä tutkinnon osien suorittamisesta, jotka täytettiin tutkinnon suorittajan henkilökohtaistamissuunnitelmaan. Kun kaikki tarvittavat asiakirjat olivat keväällä päivitettyinä, täytettyinä ja valmiina lähetettäväksi suunnittelualan tutkintotoimikuntaan, metalliyksiköltä tuli pyyntö, että he haluaisivat omia tutkinnon osia samaan järjestämissopimukseen. Tästä oli seurauksena, että metalliyksikön oli aloitettava sama suunnittelu- ja kartoitusvaihe kuin meillä.

Kun metalliyksikkö oli saanut marraskuussa päivitettyä omalta osaltaan näyttötutkinnon järjestämissopimuksen liitteineen, lähetettiin suunnitteluassistentin tutkintotoimikuntaan kaksi kappaletta järjestämissopimuksia liitteineen. Ylä-Savon ammattiopiston aikuiskoulutuksen järjestämissopimuksella haettiin osaan suunnitteluassistentin ammattitutkinnon tutkinnon osiin järjestämisoikeuksia, jotka ovat esitetty lihavoituna, kursivoituna ja alleviivattuna taulukossa 1.

Muutaman viikon kuluttua otettiin yhteyttä tutkintotoimikuntaan ja kysyttiin, onko järjestämissopimusta ehditty käsitellä ja tarvitaanko vielä lisäselvityksiä. Tutkintotoimikunnasta kerrottiin, että järjestämissopimusasioita käsitellään tammikuun aikana. Samalla kerralla tutkintotoimikunta antoi erikoisluvan aloittaa tutkintotilaisuuksien järjestämisen. Suunnitteluassistentin tutkintotoimikunta hyväksyi Ylä-Savon ammattiopiston aikuiskoulutuksen järjestämissopimuksen tammikuun lopulla toistaiseksi voimassaolevana.

6.2 Valmistavan koulutuksen järjestäminen

Opiskelijoiden valitseminen valmistavaan koulutukseen suoritettiin hakuajan päätyttyä hakemusten perusteella tammikuun alussa. Koulutuksen ensimmäisenä vaiheena oli laatia jokaiselle opiskelijalle henkilökohtaistamissuunnitelma, johon kirjattiin osaamisen tunnistaminen henkilökohtaisessa haastattelussa. Henkilökohtaistamissuunnitelmaan kirjattiin, kuinka opiskelija hankkii tarvittavan ammattitaidon sekä mahdollisen ohjauksen ja tukitoimien tarve.

Valmistavaa koulutusta järjestettiin monimuoto-opiskeluna, johon sisältyi lähiopetusta neljä oppituntia kaksi kertaa viikossa iltaopiskeluna. Valmistava koulutus aloitettiin Microsoft Office-ohjelmien lähtötasotestillä, jonka perusteella muutamille opiskelijoille annettiin lisäopetusta ko. ohjelmien osalta. Koulutusta jatkettiin AutoCad-suunnitteluohjelmalla rakennuspiirustusten 2D- mallintamisella. Yksinkertaisten rakennuspiirustusten ”konemaisilla” mallintamisilla haettiin rutiinia ohjelman laajojen sovellusten hallintaan. Muutamille opiskelijoille annettiin lisäohjausta, jotta he pysyisivät muiden opiskelijoiden tasolla. Opiskelijoita käytettiin vierailulla erilaisissa ja eri rakennusvaiheessa olevissa rakennuskohteissa, jotta opiskelijat saisivat selkeämmän ja kattavamman kuvan rakenteista, rakennuksista ja rakennusprosessista. Vähitellen siirryttiin vaativimpien rakennuspiirustusten suunnitteluun ja mallintamiseen sekä tarkentavien rakennekuvien piirtämiseen.

Detalji- ja kaaviokuvien piirtämisen ohessa opetettiin materiaalitietoisuutta, rakenteiden sisältöä ja niiden toimivuutta, koska monet opiskelijat kertoivat henkilökohtaistamissuunnitelmaa laadittaessa, että he halusivat tietää mitä he piirtävät. Toisin sanoen millaisia materiaaleja on esimerkiksi ulkoseinärakenteessa, miksi ne piirretään tietyllä tavalla ja mitä merkintöjä ja selostuksia on suunnittelijan merkittävä piirustuksiin. Piirtämisen yhteydessä käytiin läpi myös rakentamismääräykset ja – asetukset sekä rakennuslupa-asiakirjat ja tulostettiin rakennuslupa-asiakirjoissa vaadittavia rakennuspiirustuksia ja asiakirjoja.

Kesälomien jälkeen aloitettiin kiinteistöautomaation opettaminen, jossa ensimmäisenä vaiheena oli esitellä erilaiset lämmitys-, vesi-, ilmastointi- ja sähkölaitteet sekä niiden toiminta kiinteistöautomaatioissa. Laitteisiin tutustuminen toteutettiin Ylä-Savon ammattiopiston kiinteistöautomaation ja sähkötekniikan opetustiloissa sekä kiinteistön toiminnassa olevissa LVIS-keskuksissa. Alkuvaiheessa opiskelijat kauhistuivat erilaisen laitteiden ja tiedon määrästä, mutta laitteisiin tutustumisen ja vähitellen laitekaavioiden piirtämisen jälkeen opiskelijat alkoivat ymmärtää laitesymbolien merkityksen ja kaavioiden johdonmukaisuuden. Kiinteistöautomaatio-osan koulutuksen jälkeen useat opiskelijat sanoivat, että he eivät olisi ikinä uskoneet, että monimutkaiset laitekaaviot tulevat aukeamaan heille.

Korjausrakentaminen aloitettiin syksyllä keskittymällä alussa rakennusperintöön ja vanhoihin rakenteisiin. Koulutuksen osana käytettiin oppilaitoksen opetusikäistä

olevaa 1960-luvulla rakennettua kaksikerroksista täysin toimintakuntoista omakotitaloa, joka on poistettu asuinkäytöstä. Yhtenä kokonaisuutena opiskelijat mittasivat ja piirsivät luonnoskuvat kiinteistön rakennuslupa- ja vaadittavista piirustuksista. Luonnoksien pohjalta opiskelijat suunnittelivat kiinteistöön peruskorjaus ehdotuksen, jossa oli huomioitava huoneiden nykyinen ja tuleva käyttötarkoitus sekä rakentamissäännöt ja – asetukset. Suunnittelutyön jälkeen opiskelijat piirsivät luonnoksen puhtaaksi AutoCad-ohjelmalla 2D-muodossa.

Marraskuun alussa aloitettiin 3D-mallinnuksen ja visualisoinnin harjoittelu AutoCad Revit Architecture Suite-ohjelmalla. Alussa uuden ohjelman käyttöä opetettiin piirtämällä vain yksinkertaisia kolmiulotteisia kuvioita. Kun ohjelman käskyt alkoivat onnistua, siirryttiin erilaisten rakennuspiirustusten mallintamiseen. Ensimmäisenä rakennuksena oli mallintaa aiemmin piirretty 2D-rakennuslupapiirustus 3D-muotoon, jolloin opiskelijat pystyivät hahmottamaan helpommin mallinnuksen ja aiemmin piirretty 2D-piirustus saivat syvyyttä kolmiulotteisena kuvana. Koska Revit on monipuolinen ja vaativa 3D-mallinnusohjelma sisältäen paljon erilaisia toimintoja, koulutuksen loppuaika käytettiin erilaisten ja erikokoisten rakennusten mallintamiseen.

Valmistavan koulutuksen aikana opiskelijoilta pyydettiin sekä kirjallista että suullista palautetta. Lisäksi valmistavan koulutuksen lopussa pidettiin yhteenveto palautteista, jossa keskusteltiin, miten valmistavaa koulutusta tulisi kehittää opiskelijan näkökulmasta. Palautteen ja keskustelun mukaan valmistavan koulutuksen taso oli ollut hyvää, mutta aikaa valmistavaan koulutukseen tulisi varata enemmän.

6.3 Tutkintotilaisuuksien suorittaminen

Syksyllä selvitettiin, onko tutkinnon suorittajilla työtehtävien yhteydessä mahdollista suorittaa tutkintotilaisuuksia siinä laajuudessa kuin tutkinnon perusteet edellyttävät. Koska tämä ei ollut mahdollista, päätettiin järjestää tutkintotilaisuudet oppilaitoksessa.

Ensimmäisenä vaiheena arvioijien tehtävänä oli tarkistaa, että oppilaitosympäristössä on käytettävissä vastaavia ohjelmia ja laitteita kuin työympäristössä. Tarkistuksen jälkeen suunniteltiin tutkintotilaisuuksia, joiden perustana käytettiin tutkinnon perus-

teissa olevia tutkinnon osien ammattitaitovaatimuksia, ammattitaidon osoittamistapoja ja arvioinnin kriteerejä. Suunnittelussa oli otettava myös huomioon kunnan rakennuslupahakemuksen ohjeet ja määräykset, koska tutkintotilaisuudessa vaadittavat asiakirjat on tutkinnon perusteiden mukaan tehtävä sen kunnan vaatimusten mukaan, johon lupahakemus on tarkoitus jättää. Suunnittelutyön tuloksena oli sellaisia työtehtäviä, että yhdessä tutkintotilaisuudessa oli mahdollista suorittaa aina kyseinen tutkinnon osa kokonaan.

Työtehtävien määrittämisen jälkeen vastuukouluttajan, oppilaitoksen arvioijan ja tutkinnon suorittajien kanssa päätettiin joulukuussa tutkintotilaisuuksien paikka ja ajankohta, jolloin kaikilla tutkinnon suorittajilla oli mahdollista osallistua tutkintotilaisuuksiin. Kun paikka ja ajankohta olivat selvillä, täydennettiin tutkinnon suorittajien henkilökohtaistamissuunnitelmaa tutkinnon suorittamisen osalta, johon lisättiin tammikuussa suoritettavien tutkintotilaisuuksien paikka ja päivämäärät sekä kaikki arvioijat.

Ennen tutkintotilaisuuksien alkamista arvioijilla oli yhteinen kokoontuminen, jossa selvitettiin, ketkä oppilaitoksen, työntekijän ja työnantajan arvioijista voivat osallistua arviointitehtäviin tutkintotilaisuuksissa kyseisinä päivinä. Tämän jälkeen henkilökohtaistamissuunnitelmaan kirjattiin tutkinnon suorittamisen osioon lopullisesti ne arvioijien nimet, jotka tulevat suorittamaan arvioinnin kyseisissä tutkinnon osissa. Lopuksi arvioijat sopivat käytännön järjestelyistä, kuinka arviointia toteutetaan tutkintotilaisuuksien aikana.

Tutkintotilaisuuksien alussa oppilaitoksen, työntekijän ja työnantajan arvioija sekä tutkinnon suorittaja allekirjoittivat henkilökohtaistamissuunnitelman tutkinnon suorittamisen kaavakkeen kyseisen tutkinnon osasta. Työtehtävien antamisen jälkeen tutkintotilaisuuksissa tutkinnon suorittajien ammattitaitoa ja toimintaa arvioitiin tutkinnon perusteissa määriteltyjen arviointikriteerien mukaan. Tutkintotilaisuuksien aikana arvioijat keräsivät monipuolisesti arviointiaineistoa kaikista tutkinnon suorittajista. Kaikkien tutkintotilaisuuksien jälkeen jokainen tutkinnon suorittaja antoi henkilökohtaisen itsearvioinnin, jonka arvioijat merkitsivät henkilökohtaisiin arviointiaineistoihin.

Tutkintotilaisuuksien suorittamisen jälkeen oppilaitoksen, työntekijöiden ja työnantajien arvioijat sopivat helmikuun alkuun arviointikeskustelupäivän. Kolmikanta-arvioinnissa tutkinnon suorittajan ammattitaitoa arvioitiin sähköisten ja tulostettujen asiakirjojen pohjalta sekä arvioijien henkilökohtaisten arviointiaineistojen mukaan. Arviointikeskustelussa tutkinnon suorittajan jokainen tutkinnon osa arvioitiin erikseen. Kun tutkinnon suorittajan kaikki tutkinnon osat olivat hyväksytyjä arvioijien yhteisellä päätöksellä, arvioinnista laadittiin arviointipöytäkirja, jonka arvioijat allekirjoittivat. Kaikkien tutkinnon suorittajien tutkintosuoritusten hyväksymisen jälkeen jokaiselle tutkinnon suorittajalle ilmoitettiin välittömästi tutkinnon hyväksymisestä kolmikanta-arvioinnissa.

Seuraavan viikon alussa lähetettiin tutkintotoimikuntaan yhteenvetolomake, kopiot arviointipöytäkirjoista sekä näyttötutkintotodistukset, jotka päivättiin tutkintotoimikunnan ohjeiden mukaan. Näyttötutkinnot tutkintotoimikunta hyväksyi maaliskuun alussa, jonka jälkeen näyttötutkintotodistuksista otettiin kopiot ammattiopiston arkistoon jatkuvaan säilytykseen. Lopuksi näyttötutkintotodistukset lähetettiin tutkinnon suorittajille, jonka mukana oli oppilaitoksen saatekirje sisältäen tietoa koulutusrahaston myöntämästä ammattitutkintostipendistä (Koulutusrahasto), sen hakemisesta sekä kopiot hakemuksesta ja näyttötutkintotodistuksesta.

7 YHTEENVETO

Kehittämishankkeen tavoitteiden saavuttamisessa onnistuttiin hyvin kaikilla osa-alueilla. Suunnitteluassistentin valmistavaa koulutusta ja tutkintotilaisuuksia järjestettiin ensimmäisen kerran ja Ylä-Savon ammattiopisto allekirjoitti toistaiseksi voimassa olevan järjestämissopimuksen suunnitteluassistentin tutkintotoimikunnan kanssa.

Ylä-Savon ammattiopiston aikuiskoulutuksen tavoitteen mukaan kehittämishankkeen avulla pystyttiin lisäämään koulutustarjontaa ja vastaamaan koulutuksen kysyntään Pohjois-Savon talousalueella. Lisäksi monipuolisella koulutustarjonnalla saadaan lisäarvoa koulutuskuntayhtymän toimintaan olemalla merkittävä aikuiskouluttaja sekä paikallisella että valtakunnallisella tasolla vastaamalla uusiin haasteisiin jatkuvasti muuttuvilla työmarkkinoilla.

Ylä-Savon ammattiopiston aikuiskoulutuksessa toimivassa tekniikkaan ja liikenteseen kuuluvassa rakennusyksikössä on tällä hetkellä voimassa olevat järjestämissopimukset suunnitteluassistentin tutkintotoimikunnan sekä talonrakennus- ja lattianpäällystysalan tutkintotoimikuntien kanssa. Rakennusyksikkö on myös hakenut järjestämissopimusta maalausalan tutkintotoimikunnalta. Järjestämissopimus voidaan allekirjoittaa, kun rakennusyksikössä on maalarimestarin pätevyyden omaava henkilö palvelussuhteessa. Lisäksi rakennusyksikkö on hakemassa järjestämisoikeuksia osaan sisustusalan ammattitutkinnon osaamisaloihin ja valinnaisiin tutkinnon osiin sisustusalan tutkintotoimikunnalta.

Koulutuksen kehittämisen päätavoitteena tulevaisuudessa on lisätä valmistavaan koulutukseen käytettävää aikaa kahdesta kolmeen kuukauteen, koska tutkinnon suorittajien palautteen perusteella omaehtoisessa koulutuksessa vapaa-aika oli käytettävä lähes täysin omatoimiseen opiskeluun. Toisena merkittävänä kehittämisen kohteena on pyrkiä järjestämään tutkintotilaisuuksia tutkinnon suorittajien työtehtävien yhteydessä. Tutkintotilaisuuksien suunnitteluvaiheessa on lisättävä yhteistyötä työnantajien ja työelämäarvioijien välillä sekä pyrittävä sopimaan yhteistyössä työnantajien kanssa sellaisista työtehtävistä, joissa tutkinnon suorittajalla on mahdollista suorittaa koko tutkinto tai tutkinnon osia. Lisäksi valmistavaa koulutusta on pyrittävä järjestämään

siten, että koneen- ja arkkitehtisuunnittelun osaamisalojen opiskelijoita voidaan kouluttaa samalla aikaa yhteisissä osa-alueissa.

Suunnitteluassistentin ammattitutkinnon valmistavaa koulutusta lisälmessa järjestetään alustavien tietojen mukaan seuraavan kerran vasta syksyllä 2010 heikon työllisyystilanteen johdosta. Toisena mahdollisuutena on, että suunnitteluassistentin ammattitutkinto suoritetaan toisella paikkakunnalla yhteistyössä muiden organisaatioiden kanssa, koska muutamilla Itä- ja Pohjois-Suomen läänin alueella olevilla ammattiopistoilla on kiinnostusta järjestää valmistavaa koulutusta omalla paikkakunnalla. Näin meneteltäessä valmistavaa koulutusta järjestävän organisaation on sovittava hyvissä ajoin ennen valmistavan koulutuksen aloittamista näyttötutkintojen järjestämisestä Ylä-Savon ammattiopiston kanssa.

LÄHTEET

Honka, J., Lampinen, L. & Vertanen, I. (toim.) 2000. Kohti uutta opettajuutta toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa. Skenaariot opettajan työn muutoksista ja opettajan koulutustarpeista vuoteen 2010. Helsinki: Opetushallitus.

Kainuun ammattiopiston www-sivut. Viitattu 23.3.2009.

<http://www.kao.fi/kehittamisyksikko/naytto2/Nayttotutkinto/Menettelytapaohje.doc>

Kokemäenjokilaakson ammattiopiston www-sivut. Viitattu 3.4.2009.

<http://www.satakola.fi/tietotaitotahto07.pdf>

Koulutusrahasto. Hakulomake. Viitattu 16.4.2009.

<http://www.koulutusrahasto.fi/?file=97>

Koulutusta Jokilaaksosta www-sivut. Viitattu 3.4.2009.

<http://www.koulutustajokilaaksosta.fi/index.php?id=67>

Näyttötutkinnon perusteet 2007. Sisustusalan ammattitutkinto 2009. Määräys 34/011/2007. Viitattu 11.3.2009.

http://www.edu.fi/julkaisut/maaraykset/naytot/suunnitteluassistentin_at2008.pdf

Näyttötutkintojen järjestämissopimus. Esitäytetty kaavake. Viitattu 26.3.2009.

http://www.utbildningsstyrelsen.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/oph/embeds/48407_v_alinehuoltaja_Nayttotutkintojen_jarjestamissopimus_VH.doc

Opetushallituksen www-sivut a. Viitattu 31.3.2009.

http://www.oph.fi/koulutus_ja_tutkinnot/ammattikoulutus/valmistavat_koulutukset/nayttotutkintoon_valmistava_koulutus

Opetushallituksen www-sivut b. Viitattu 8.4.2009.

<http://www.oph.fi/pageLast.asp?path=1,17629,18771,26395,82698>

Opetushallitus. 2007. Näyttötutkinto-opas. Helsinki: Vammalan kirjapaino Oy.

Ylä-Savon ammattiopiston intra-sivut. Viitattu 12.3.2009.

<https://intra.ysao.fi/?deptid=17609>

Ylä-Savon ammattiopiston www-sivut a. Viitattu 12.3.2009.

<http://www.ysao.fi/?deptid=17754>

Ylä-Savon ammattiopiston www-sivut b. Viitattu 12.3.2009.

<http://www.ysao.fi/?Deptid=17794>

Ylä-Savon ammattiopiston www-sivut c. Viitattu 12.3.2009.

<http://www.ysao.fi/?Deptid=17795>

Ylä-Savon ammattiopiston www-sivut d. Viitattu 12.3.2009.

<http://www.ysao.fi/?Deptid=17761>

Ylä-Savon ammattiopiston www-sivut e. Viitattu 5.2.2009.

<http://www.ysao.fi/?deptid=17803>